

Jméno a vzdor

Na počátku

Následky

A

B

- 1 **JULIE HRUŠKOVÁ**
Převedla svého kolegu přes hranice, na rakouské straně se zamilovala do amerického vojáka, se kterým otěhotněla. Těhotná byla poslána po stopě nezvěstného kurýra, v sovětské zóně byla zatčena a deportována do Československa.

1

Otec byl zásadový lidovec a někdejší armádní důstojník, který odmítl po únoru 1948 vstoupit do KSČ – za to byl potrestán dvěma roky v táboře nucených prací v Ivančicích.

Po třech letech kněžského působení v Pardubicích musel z města pryč, hrozila mu ztráta státního souhlasu s výkonem funkce duchovního.

- 2 **ZDENĚK KOVAŘÍK**
Společně se skautskou skupinou tiskli a roznášeli protikomunistické letáky a v předvečer Prvního máje odpálili nálož u krajské propagační prodejny KSČ.

2

Po studiích začala vyučovat na gymnáziu v Jilemnici a Vrchlabí češtinu a němčinu.

Na základě informací, které o něm poskytl agent StB a jeho kamarád Jim Čert, byl v roce 1980 zatčen.

- 3 **FRANTIŠEK LÍZNA**
V roce 1961 strhl z budovy národního výboru rudou vlajku a roztrhal ji. O několik let později se pokusil nelegálně překročit hranice do Rakouska, podepsal Chartu, stýkal se s disidenty a zapojil se do vydávání samizdatu.

3

Byl již před válkou nadšeným skautem a po obnově Junáka v roce 1945 se stal skauting hlavní náplní jeho volného času.

První výslechy na StB podstoupila ještě v šestinedělí po porodu.

- 4 **FRANTIŠEK BENEŠ**
Dokončil studium teologie a v roce 1974 byl vysvěcen na kněze. Tajně vstoupil do salesiánského řádu a složil řeholní sliby.

4

Otec byl hajným, který sloužil v revíru na česko-rakouském pomezí a převáděl přes hranice pronásledované osoby.

Za stržení vlajky SSSR byl odsouzen na sedm měsíců odnětí svobody, které si odpykal v jáchymovských pracovních táborech.

- 5 **HANA JÜPTNEROVÁ**
V roce 1979 podepsala Chartu 77, přestože byla samoživitelkou se dvěma malými dětmi. Ve druhé polovině 80. let zorganizovala protestní hladovku proti uvěznění Pavla Wonky a na jeho pohřbu pronesla kritickou řeč vůči komunistickému režimu.

5

Studoval chemii na Přírodovědecké fakultě Karlovy univerzity, školu však neměl možnost dokončit.

Byl ve veřejném procesu odsouzen na 11 let za velezradu a špionáž, k trestu mu připočetli rovněž činnost v zakázané organizaci.

- 6 **MICHAL HÝBEK**
Podílel se na vydávání samizdatového časopisu a na tvorbě videomagazínu, který informoval o politice a kultuře.

6

V období politického uvolnění v roce 1969 začal studovat na Cyrilometodějské fakultě v Litoměřicích.

V Československu byla zatčena jako špionka a brutálními metodami vyšetřována. Během výslechů potratila.

Jméno a vzor		Na počátku	Následky	
		A	B	
1	 <p>HANA TRUNCOVÁ Po únoru 1948 pomáhala převádět lidi přes hranice a podílela se na výrobě a roznášení protikomunistických letáků.</p>	1	V poválečných letech se vyučil obchodním příručím.	Za údajné výtržnictví a útok na veřejného činitele byla spolu s dalšími členy skupiny odsouzena na devět měsíců nepodmíněně.
2	 <p>JOSEF ČECH Snažil se přivydělat prací v jáchymovských dolech. Věznům začal nosit jídlo, dopisy a cigarety, jednomu z vězňů pomohl k útěku.</p>	2	V osmi letech se stal svědkem nočního zatčení otce, který za války bojoval na západní frontě.	Po podpisu Charty 77 byl donucen opustit farnost v Jimramově a odejít do silně komunistického Černošína v pohraničí.
3	 <p>MILAN KOBYLKA V roce 1968 sepsal požadavek na odvolání komunistické poslankyně, odsuzoval sprnovou okupaci a normalizační vedení.</p>	3	Přestože měl spíše sklony k technice, rozhodl se studovat na Evangelické teologické fakultě v Praze.	Byl podroben tvrdému výslechu ve vyšetřovně StB v prostorách bývalého kláštera Mariánská.
4	 <p>OTMAR OLIVA ml. Nesouhlasil s komunistickým režimem, během vojny v roce 1979 byl zatčen za šíření protikomunistických letáků a odsouzen za pobuřování.</p>	4	Na konci osmdesátých let se podílela se na činnosti několika opozičních skupin.	Ve věznicích panovaly otrěsné hygienické podmínky, např. v Ústí nad Labem se nevětralo, v cele byly štěnice a k hygieně sloužilo všem jediné umyvadlo se studenou vodou a ručníkem, který byl po výsleších celý od krve spoluvězňů.
5	 <p>JAN KELLER Odmítal vyvěšovat sovětské vlajky na Prvního máje, podepsal Chartu 77 a byl nábožensky aktivní.</p>	5	Již na gymnáziu se dostal do problémů s komunistickým režimem – nejprve kvůli vytvoření sokolské nástěnky, pak kvůli účasti na pohřbu Edvarda Beneše.	I po propuštění byl sledován Státní bezpečností, především kvůli kontaktům na osoby z církevních kruhů.
6	 <p>JANA PETROVÁ V lednu 1989 chtěla spolu s dalšími disidenty uctít památku Jana Palacha na Václavském náměstí.</p>	6	Její sestra byla po roce 1948 na hodinu vyhozena z práce, následně emigrovala do západního Německa.	Roku 1970 byl odvolán z postu ředitele základní školy v Moravské Chrástové.

Jméno a vzdor		Na počátku	Následky	
		A	B	
1	 <p>LADISLAV TREJBAL V Semilech se zapojil do protikomunistické organizace a ve večerních hodinách rozvážel po okolních vesnicích protikomunistické letáky.</p>	1	Otec vlastnil prosperující obchod s textilem a výrobou prádla.	Opakovaně byla omezována její svoboda umístěním do cely předběžného zadržení.
2	 <p>KARLA CHARVÁTOVÁ Pomáhala převádět lidi přes hranice, šířila protikomunistické letáky a občas u sebe nechávala přenocovat pronásledované.</p>	2	Vystudovala obor čeština-ruština na Filosofické fakultě Univerzity Karlovy.	Stal se „rekordmanem“, když zažil čtyři domovní prohlídky během 24 hodin.
3	 <p>JAN HUŠEK Vyučoval děti a mladé lidi náboženství, podílel se na činnosti pěveckého kroužku, jeho kázání vyznívala kriticky vůči komunistickému režimu.</p>	3	Od mládí tíhl k hudbě a umění, v Teplících pořádal představení maňáskového divadla a veřejné promítání filmů, jezdil jako instruktor na dětské tábory.	Za velezradu a sabotáž mu byl vyměřen trest 14 let vězení, který si odpykával v jáchymovských uranových dolech.
4	 <p>JARMILA STIBICOVÁ Po smrti Jana Palacha organizovala na škole hladovky. Později podepsala Chartu 77 a s manželem převáželi přes hranice zakázanou literaturu.</p>	4	Po okupaci v roce 1968 odjel do Vídně a zhruba po dvou měsících do Izraele, kde se setkal s otcem.	O Velikonocích roku 1962 byl spolu s několika dalšími členy sboru zatčen.
5	 <p>PAVEL HORÁK Po smrti Jaroslava Seiferta v roce 1986 ze zahraničního rozhlasu zjistil, kde se koná jeho pohřeb, a začal rozšiřovat informační letáky.</p>	5	Rodiče byli označeni za kulaky a jejich pole zabavilo JZD – náhradou dostali jiné, ale jen těžko dostupné.	Přibližně po týdnu ve vězení ji znásilnil ozbrojený bachař, který jí hrozil, že pokud se jen hne, zastřelí ji.
6	 <p>JIŘÍ TICHÝ Podepsal Chartu 77, zapojil se do distribuce samizdatu, byl spoluautorem petice požadující vyšetření komunistických zločinů.</p>	6	Matka vlastnila prosperující obchod s dámskými klobouky a jako modistka často cestovala do zahraničí – obchod jí však byl po roce 1948 znárodněn.	Spálil všechny důkazní materiály, to ale zaznamenala jeho sousedka, která ho na StB udala. Byly u něj nalezeny také texty jeho písni a rozmnožovací stroj.

Jméno a vzor		Na počátku	Následky	
		A	B	
1	 <p>HANA KRSKOVÁ-DVOŘÁKOVÁ Zapojila se do ilegální protikomunistické organizace, šířila letáky s citáty Masaryka a Beneše a podílela se na pokusu o atentát na zdravotního radu Pluhaře, který prováděl pokusy na duchovních.</p>	1	<p>V roce 1957, po absolvování vojenské služby, přišel do Litomyšle, kde začínal jako pionýrský vedoucí.</p>	<p>Po pěti letech studia na právnické fakultě byl vyloučen, těsně před promoci. Titul mu byl udělen až posmrtně v roce 1991.</p>
2	 <p>FRANTIŠEK CECHA Snažil se pomoci knězi, který byl pronásledován komunistickým režimem.</p>	2	<p>Během studia se seznámila s disidenty a undergroundem.</p>	<p>Byl mnohokrát vyslýchán a děti, které se táborů účastnily, byly odváděny ze školy k protiprávním výsledkům.</p>
3	 <p>MIROSLAV ŠKRDLA V srpnu 1968 organizoval petice proti vstupu cizích armád a vysílal do místního rozhlasu.</p>	3	<p>Od roku 1957 pracoval jako osvětář a knihovník v Ostravě, kde pak také působil jako učitel českého jazyka a literatury.</p>	<p>Roku 1953 byla odsouzena na 12 let vězení za velezradu, po odvolání prokurátora jí byl trest zvýšen na 15 let.</p>
4	 <p>JAROMÍR ŠAVRDA Nesouhlasil se sprnovou okupací, v dalších letech se zapojil do šíření samizdatu a podepsal Chartu 77.</p>	4	<p>Na konci války se celá rodina ukryla před Sovětskou armádou – po návratu na svůj statek našli své hospodářství zpustošené, zvířata pozabíjená a majetek rozkradený či naházený do studny.</p>	<p>Po podepsání Charty 77 byla ze školy vyhozena a StB se zaměřila na dění v jejich domě.</p>
5	 <p>KVĚTA PRINCOVÁ S manželem nabídli přístřeší známým, kteří byli pronásledováni komunistickým režimem. Jejich dům byl také hojně navštěvován lidmi z prostředí undergroundu.</p>	5	<p>Otec byl armádní důstojník, díky tomu u nich doma po osvobození po 2. světové válce nedošlo k rabování Sovětskou armádou.</p>	<p>Směl sice zůstat ve škole, ale nemohl už pracovat v mládežnických organizacích ani vykonávat funkci třídního učitele.</p>
6	 <p>FRANTIŠEK FRÁŇA Věnoval se ministrantům v kostele, organizoval putovní tábory v Jeseníkách v křesťanském duchu.</p>	6	<p>Začátkem padesátých let fotila kněze, kteří „záhadně“ umírali v semilské nemocnici.</p>	<p>V listopadu 1959 ve svých 64 letech ve valdické věznici zemřel na infarkt.</p>

Jméno a vzor		Na počátku		Následky	
		A		B	
1	 <p>OLDŘICH ČAPKA Zapojil se do činnosti organizace, která posílala zprávy do zahraničí, a pomohl přejít manželce a dětem funkcionáře národně socialistické strany přes hranice.</p>	1	<p>Za druhé světové války musel během totálního nasazení nastoupit v devatenácti letech do ostravských dolů - po týdně utekl, ale byl eskortován zpět do Ostravy.</p>	<p>Důsledkem věznění byla chronická choroba ledvin.</p>	
2	 <p>MARIE CHALUPOVÁ Zapojila se do protikomunistické skupiny, která převáděla lidi přes hranice. Mezi převaděči působila jako spojka a obstarávala razítka do falešných dokladů.</p>	2	<p>Otec byl komunistou a vedoucím Jihomoravských trubkáren - po roce 1968 ho však za protesty proti okupaci vyhodili ze strany i z vedení závodu.</p>	<p>Po roční vyšetřovací vazbě byl propuštěn, ale za organizování letákových akcí proti volbám v roce 1971 byl odsouzen na tři a půl roku vězení.</p>	
3	 <p>KAREL KALVACH Stal se laickým kazatelem a společně s dalšími členy v 50. letech založil mužský pěvecký kroužek.</p>	3	<p>V listopadu 1942 byl nedobrovolně převezen do Třetí říše a totálně nasazen v chemické továrně u Schweinitzu, kde vykonával otrockou práci za nelidských podmínek.</p>	<p>Po podpisu Charty jen obtížně sháněl práci, vždy ho vyhodili během zkušební doby.</p>	
4	 <p>RUDOLF BATTĚK Otevřeně protestoval proti srpnové invazi a podepsal výzvu Deset bodů, která kritizovala tehdejší poměry.</p>	4	<p>Po komunistickém převratu v roce 1948 byla rodina donucena vstoupit do JZD.</p>	<p>Prošel řadou věznic a pracovních táborů, část trestu si odpracoval v dolech na Jáchymovsku.</p>	
5	 <p>DUŠAN SKÁLA Podepsal Chartu 77, v polovině 80. let začal vydávat samizdatový časopis a rozšiřoval časopis Informace o Chartě 77.</p>	5	<p>Studoval vodohospodářský obor na střední průmyslové škole stavební.</p>	<p>Snoubenec Josef byl odsouzen na doživotí, v roce 1952 se mu ale podařilo společně s dalšími šesti vězni utéct z Leopoldova a emigrovat do USA.</p>	
6	 <p>VLADIMÍR KOUŘIL Publikoval texty o jazzu do samizdatových časopisů a podílel se na organizaci jazz-rockového festivalu.</p>	6	<p>Roku 1952 absolvoval Vysokou školu politickou a sociální, nesměl však zastávat významné funkce.</p>	<p>Byl odsouzen před neveřejným soudem za podvracení republiky ke dvěma letům vězení a propadnutí majetku.</p>	

Jméno a vzdor

Na počátku

Následky

A

B

1

KAREL METYŠ

Po únoru 1948 spolu s dalšími skauty sestavovali protikomunistická prohlášení a vylepovali letáky s proslovem Edvarda Beneše.

1

Kromě učitelství pro základní školy studoval také angličtinu a uvažoval o vyučování češtiny v USA.

Za šíření protikomunistických letáků byl v letech 1971–1976 vězněn.

2

FRANTIŠEK TEPLÝ

Zapojil se do ilegální buňky křesťansko-demokratické strany a hledal další sympatizanty pro křesťanskou demokracii.

2

Už na škole se zajímal o politiku.

Za hanobení prezidenta Novotného byl v roce 1963 zatčen a odsouzen na osm měsíců odnětí svobody.

3

RŮŽENA BRATTEROVÁ

21. srpna 1968 začínala organizovat petice proti invazi vojsk Varšavské smlouvy, prostřednictvím rozhlasu vyzývala obyvatele k jejímu podepsání. Po smrti Jana Palacha přinesla do zaměstnání černé stužky všem představitelům KSČ.

3

Po skončení války nastoupil ve třinácti letech do obnoveného Junáka a byl jeho zapáleným členem.

Kvůli špatnému kádrovému posudku hledal obtížně práci – několik let byl řidičem tramvaje, poté jezdil s autem u Červeného kříže.

4

JIŘÍ MÜLLER

Během pražského jara patřil k předním studentským vůdcům a podílel se na šíření letáků proti nastupující normalizaci. Později podepsal Chartu 77, organizoval tajné přednášky a semináře a vedl samizdatovou edici.

4

V roce 1944 byl spolu s celou svou rodinou zatčen, otec a švagr byli za napomáhání partyzánům popraveni.

Společně s dalšími deseti členy své rodiny byl obviněn z činnosti v ilegální buňce a odsouzen ke 14 letům vězení v době, kdy mu bylo pouhých 25 let.

5

ALBERT ČERNÝ

V roce 1968 se zapojil do činnosti Klubu angažovaných nestraníků a odsoudil okupaci Československa. Podílel se na šíření samizdatu a podepsal Chartu 77.

5

Dědeček měl nevyřízené účty s Klementem Gottwaldem, který ve 20. letech připravil jeho rodinu o dům na Ostravsku.

Soud s jejich skupinou „ATA“ proběhl v říjnu 1950 v Litomyšli – prokurátor navrhoval čtyři tresty smrti, nakonec však nebyly vyneseny.

6

VLADIMÍR LIBERDA

Již od 50. let se netajil svým kritickým názorem na komunistický režim, později podepsal Chartu a pomáhal šířit samizdat.

6

Studoval herectví na pražské DAMU, školu však musel ze zdravotních důvodů přerušit.

V říjnu 1970 podstoupila normalizační prověrku, kterou kvůli svým názorům neprošla, a hned druhý den musela vyklidit své pracovní místo a odevzdat klíče od kanceláře.